

נעמן כהן

שיח הזהויות של יהודי ערב – מגזענות אנטי- אשכנזית לאנטישמיות קלסית ולאנטי-ציונות

ברצוני להראות בחיבור זה כיצד שיח הזהויות של מקצת מיהודי ארצות ערב הפך בשנים האחרונות משיח של גזענות אנטי-אשכנזית לאנטישמיות קלסית ולאנטי-ציונות. על פי חוק העונשין הישראלי¹ מוגדרת הגזענות כרדיפה, השפלה, ביזוי, גילוי איבה, עוינות או אלימות, או גרימת מדנים כלפי ציבור בני אדם או חלקים של האוכלוסייה או יחידים, והכול בשל צבע או השתייכות לגזע או למוצא לאומי-אתני. יש המרחיבים זאת גם להבחנה על פי כל תכונה ביולוגית אחרת, מגדר, מיניות וכדומה.

רוני סומך- שמות עבריים או ערביים - המשורר רוני סומך (במקור סומך), יליד עיראק (1951), נחשב לבולט מבין המשוררים היהודים-ערבים בארץ. סומך זכה לשלל כבוד וכיבודים מהממסד הספרותי בארץ. ספר שיריו "אלג'יר" זכה לפופולאריות רבה, ובמיוחד זכה לתהילה, שיר הנושא של הספר – "אלג'יר"²:

אלג'יר

אם היתה לי עוד ילדה
הייתי קורא לה אלג'יר,
ואתם הייתם מסירים בפני את הכובעים
הקולוניאליים וקוראים לי אבו אלג'יר.

בבקר, פשהיתה פוקחת עיני שוקולד,
הייתי אומר: "הנה אפריקה מתעוררת",
והיא היתה מלטפת את הבלונד בראש אחותה
ובטוחה שגלתה מחדש את הנזב.

הגרגרים על שפת הים היו ארגז החול שלה,
ובטביעת הרגל של הצרפתים שברחו משם
היתה מחביאה את התמרים שנשרו מהעצים.
"אלג'יר", הייתי מהדק ידים על מעקה המרפסת וקורא לה:
"אלג'יר, בואי הביתה, ותראי איך אני צובע את קיר המזרח במברשת השמש."

בראיון שנעשה עימו על מקור השיר, הוא נשאל³: "האם השיר אינו נשמע כמעט כמו 'עקרה' של רחל: 'בן לו היה לי...'"

"זה באמת קצת הזכיר לי, אחרי שכתבתי, את השיר של רחל", הוא משיב, "השיר 'אלג'יר' נכתב אחרי שיום אחד דמיינתי שליך הילדה שיש לי, שהיא בשבילי באמת עולם ומלואו, יש לי עוד ילדה. ילדה דמיונית שגורמת לי להשלים את הצד החסר, המזרחי, של הפאזל..."

בתו האמיתית של סומך שמה שירלי. האם נתן לה המשורר את שמה האנגלי (במקור שם של גבר) בהשראת שירלי טמפל עם תלתליה הזהובים?

"בשיר", מסביר סומך, "יש סוג מסוים של געגוע – באלג'יר כמו בגדד, העיר שנולדתי בה, ושעוד לא הייתי בה. יש בשם הזה משהו שלוקח אותי למקום שבו הווליום של השחור הוא ווליום גבוה ולא במובנים של קיפוח, לא שלט בהפגנה, אלא משהו שלא פענחתי עד הסוף."

המשורר סומך רוצה להבליט את הווליום של השחור. מה משמעות הווליום של השחור? ומה הקשר בין השחור לשפה ולתרבות העברית. ולשירה העברית?

למשוררים העבריים תמיד היה יחס נוסטלגי למקום הולדתם. ביאליק אהב את הטבע של ארץ הולדתו. טשרניחובסקי כתב ש"האדם אינו אלא, תבנית נוף מולדתו," אבל כאשר חשבו שניהם על שמות לדמויות ספרותיות, השמות היו תמיד שמות עבריים: טשרניחובסקי חשב על השם "אילאיל". רחל חשבה על "אורי", שהיה כמובן: "שחור תלתלים ונבון". האם "הווליום של השחור" בשערו של אורי (האשכנזי) אינו שחור דיו?

המשוררים העבריים נתנו תמיד שמות עבריים לחלומותיהם. אחרי הכול ולפני הכול הם היו משוררים עבריים. האם היה עולה על דעת ביאליק, או טשרניחובסקי, לכתוב שיר ובו חלום לקרוא לבתם "אוקראינה"?

באמת, מה למשורר עברי ולחלום לקרוא לבתו אלג'יר? (ועוד כנהוג היום בצורה דקדוקית של זכר: "אלג'יר" – שם של בן, ולא אלג'יריה – שם של בת)

השם הערבי "אלג'יר" הוא שם מאוחר למדי. מקורו במילה הערבית – אל ג'זאיר – האיים. השם ניתן לעיר (ומאוחר יותר למדינה) על שם האיים הקטנים שהיו בקרבת הנמל וחוברו ב-1530 לחוף.

בשורה הרביעית של השיר הכול מתברר: המשורר רוצה לתת לבתו את השם "אלג'יר", על מנת שיורידו בפניו את הכובע (ישתחוו?) ויכנו אותו "אבו אלג'יר":

"נְאֲתָם הַיְיָתָם מְסִירִים בְּפָנַי אֶת הַכּוֹבְעִים הַקּוֹלוֹנִיָּאֲלִיִּים נְקוֹרְאִים לִי אָבוּ אֶלְגִ'יִר."

למי מתכוון המשורר במילה "אתם"? האם "אתם" הם הצרפתים? או "אתם" הם האשכנזים? כל העניין הרי מגוחך, אפילו מבחינה היסטורית. אם המשורר רוצה כבר למחות נגד הקולוניאליזם, מן הראוי היה שימחה נגד הקולוניאליזם הערבי. מן הראוי היה שיצטרף כמשורר-תומך למרידות החוזרות ונשנות של 13 מיליון הַבְּרָבְרִים, הנמצאים תחת הכיבוש הערבי המדכא באלג'יר.

האם הכיבוש הצרפתי מוסרי פחות מהכיבוש הערבי? תחת הכיבוש הצרפתי זכו לכל הפחות היהודים באזרחות ובחופש יחסי.

לאחר שיצאו הצרפתים נאלצו גם כל היהודים ללכת. אלג'יר נשארה נקייה מיהודים. בת המשורר הדמונית "אלג'יר" לא היתה יכולה היום לחיות כלל בארץ שאת שמה לקחה. אם כבר מלחמה נגד הקולוניאליזם, צריך היה המשורר החולם, לקרא לבתו "אלכהינא" על שם המלכה היהודיה יפת התואר, שנלחמה עם הַבְּרָבְרִים נגד הכיבוש הערבי, עד שחוסלה על ידי הכובשים ערבים.

אבל בעצם אין כאן דיון מוסרי כלל. איך אמר מרקס: "ההוויה היא שקובעת את ההכרה." אם היה המשורר סומק כותב שיר ובו למשל הוא קורא לבתו "אל כְּהֵינָא" (הכוהנת) לא היה לו שום סיכוי שבעולם להיות מוזמן לסיור סביב העולם.

משורר יהודי-מזרחי הקורא לבתו אלג'יר הוא אטרקציה. משורר כזה הוא וודאי משורר "שלום". משורר שלום מקבל כרטיס טיסה סביב העולם. משורר "שלום" הוא משורר נוסע.

וסומק אכן מטייל בעולם כולו ומתנאה בהישגיו:

"לפני שלוש שנים," הוא מתנאה, "בפסטיבל שירה בספרד, המשורר הלבנוני הגולה אדוניס, במקום לקרוא שיר שלו, בחר לקרוא שיר שלי: את 'אלג'יר'. העיתונות בספרד ובישראל הציגה את זה כמחווה פוליטית. זה ריגש ושימח אותי."

בניגוד לסומק, המשורר הסורי-עלאווי (התומך כיום בשלטון אסד) – עלי אחמד סעיד אסבר – הידוע בכינויו "אדוניס" התקיף דווקא קשות את אלג'יר ומצבה הפוליטי הדתי והתרבותי. והרי הוא עצמו – עלי אחמד סעיד לקח לעצמו שם מערבי...

אין ספק אדוניס לא היה קורא לבתו אלג'יר. גם אלבר קאמי לא.

רוני סומך הוא משורר טוב מכדי ליפול באמירות גזעניות אנטי אשכנזיות, אצלו זה יוצא רק במרומז. הוא בכל זאת חלק מהממסד הספרותי הישראלי, וכותב על עולם ומלואו על חווית האדם האוניברסאלי גם אם מדובר באדם לוקלי.

לעומתו קם לאחרונה דור חדש של יוצרים, בנים ונכדים של יהודים יוצאי ערב שאצלם המהות העיקרית והיחידה היא הגזענות האנטי-אשכנזית. דור שבדומה לפלשתינאים המגדירים את עצמם ביחס לישראל, מגדיר את עצמו ביחס לאשכנזים. דור שמזהה את הציונות עם האשכנזים ומכיל עליהם את האנטישמיות הקלסית תוך הזדהות עם הגזענות הערבית-מוסלמית. בין היוצרים ישנם ותיקים יותר ילידי ארצות ערב, וצעירים ילידי הארץ שהתאגדו לאחרונה

בקבוצה המכנה את עצמה "ערס פואטיקה"⁴. ודוק: אין מדובר בשיח הקיפוח הישן, אלא בשיח חדש של שנאה גזענית.

הרוסטראטוס היה עלם צעיר אשר בשנת 356 לפנה"ס העלה באש את מקדשה של האלה ארטמיס בעיר אפסוס, שהיה אחד משבעת פלאי תבל של העולם העתיק, על מנת שיכנס שמו להיסטוריה. בעשותו כך קיווה הרוסטראטוס ששמו ייזכר לעד לצד שמות האלים והגיבורים של המיתולוגיה היוונית. בדומה אליו הבינו היוצרים הבאים שכדי שישמעו במצב בו אין להם חומר ספרותי אחר, עליהם לשרוף את המועדון, ולקבל פרסום ע"י השתלחות גזענית באשכנזים.

הגזענות האנטישמית של שלמה חתוכה - תפילה לחורבן ירושלים - יהודי תימן עברו שנים של גזירות ורדיפות. בתקופת הרמב"ם הם עברו איסלום בכוח. את יתומיהם היו מאסלמים בכפייה. לפי חוקי ההשפלה הגזעניים של האיסלם הם אף הוכרחו כ"בני החסות" לנקות את המחראות של התימנים. למרות כל זאת יהודי תימן שמרו באומץ על יהדותם, ותמיד היו מוסיפים למכתביהם את ה"ברכה": "מדינת תימן תיהרס ותחרב עד היסוד, וירושלים תתבני ותשתכלל, במהרה בימינו אמן."

בשנת 636 לספירה התלווה יהודי תימני משומד בשם פֶּעֶב אל-אח'פֶּאר (כנראה עקיבא) לכובש ירושלים – הח'ליף עומר, והוביל אותו אל הר הבית אל שרידי בית המקדש. כעב חלץ את נעליו והצביע על סלע אבן השתייה כמקום המקודש, אבל היות ומוחמד שינה את ה"קיבלה" – כיוון התפילה מירושלים למכה, החליט עומר להקים את בית התפילה מדרום לו, כך שהמתפללים המוסלמים יפנו פניהם לַמִּקְוֵה ואחוריהם לאבן השתייה. לו היה המשומד פֶּעֶב מוביל את עומר כמה מטרים ימינה או שמאלה ולא ישירות להר הבית, כל ההיסטוריה הייתה עשויה להיות שונה.

שלמה חתוכה בן למשפחה של יוצאי תימן, המוגדר ע"י בני ציפר העורך הספרותי של "הארץ" "משורר, פעיל חברתי, החבר בקבוצת המשוררים "ערס פואטיקה". מגיע גם הוא לכותל אבל מנגיד את התקווה לחורבן תימן של אבותיו עם תקוותו שלו לחורבן ירושלים. והוא כותב:

שלמה חתוכה, ירושלים של מטה⁵.

"שְׁמִי פֶּתַק כְּמוֹ פֶּלֶם, פֶּתַחְתִּי שָׁם: שְׁתִּהְרְסִי וְתִחַרְבִּי עַד הַיְסוּד."

מה מביא יהודי ישראלי ממוצא תימני להזדהות עם האויב הערבי-מוסלמי, ולהתפלל לחורבן ירושלים?

חתוכה מזכיר את היחס שקיבלו ראשוני התימנים שעלו לארץ והתיישבו בכפר השילוח (סילוואן בערבית) מיהודי ירושלים, ושוכח כליל את הרדיפות שזכו להם שם בפרעות תרפ"ט ואחריה, שהביאו לבריחתם משם. אבל האם זו הסיבה לקוות לחורבן עיר שלמה על כל עדותיה?

הסיבה לתפילת החורבן מתחוורת בהמשך, כאשר חתוכה קורא לנער מהפריפריה לא להתגייס לצה"ל כי קודם עליו לברר מיהו האויב. מסתבר כי האויב הוא כמובן האשכנזים.

"כָּל הַהִבְטָחוֹת שְׁמוּרוֹת לְלִבָּנִים וְכָל הַהִנְחוֹת מִבְּטָחוֹת לְיַלְדֵיהֶם."

היום ארבעים שנה למלחמת יום הכיפורים מעניין מה היה אומר על ה"פואזיה" הזו נער הפריפריה התימני אביגדור קהלני שבגבורתו הציל את ישראל מחזרה לכיבוש ערבי-מוסלמי.

תופעת הגזענות האנטי-אשכנזית אינה חדשה, החידוש הוא שעכשיו – הגזענות האנטי-אשכנזית הופכת להיות גזענות אנטישמית אנטי-יהודית ואנטי-ציונית. חורבן ירושלים הלא הוא חורבן היהודים כולם.

ניתן להניח שלו אשכנזי היה כותב שבגלל המשומד כעב, או הרוצח יגאל עמיר, יש להביא חורבן על ראש העין (היום גרים שם כבר גם הרבה אשכנזים), אמות הסיפים היו זעים מגודל הזעזוע, אבל הגזענות האנטי-אשכנזית שונה. להיות גזען אנטי-אשכנזי נחשב בקרב רבים כבון טון, קל וחומר שאנשי התנועה האנטי-אשכנזית מזהים את הציונות עם האשכנזיות והדבר מוביל אותם להזדהות עם האויב הערבי-מוסלמי במלחמתו לחיסול מדינת ישראל שלדידם היא מדינת האשכנזים.

שלמה חתוכה "בעיניים פקוחות"⁶

וְאִם כָּכָה עָשׂוּ לְיְלָדִים שְׁלָנוּ, (ילדי היהודים-הערבים) מָה עוֹשִׂים לְיְלָדִים שְׁלָהֶם. (ילדי הערבים המוסלמים)

וְאִם כָּכָה עָשׂוּ לְהוֹרִים שְׁלָנוּ, מָה עוֹשִׂים לְהוֹרִים שְׁלָהֶם... (הערבים)

וְאִם כָּכָה עָשׂוּ לְדוֹדִים שְׁלָנוּ, מָה עוֹשִׂים

לְדוֹדִים שְׁלָהֶם...

לְמָה הוֹפְכִים הַצְעָדִים שְׁלָהֶם?

כְּבָר קָרָה שְׂיִצְאָתִי מֵהַבַּיִת אָדָם אוֹהֵב

וְהַגְעֵתִי לְשָׁמַיִם

אָדָם שׁוֹנֵא. (שונא אשכנזים)

וְאִם אוֹתָנוּ מְגַרְשִׁים מִן הַבָּתִּים

כְּאֵלּוֹ אֵינָנוּ שְׂיִכְיִים אֲלֵיהֶם וְהֵם אֲלֵינוּ,

מָה עוֹשִׂים לָהֶם

לְבָתִּים שְׁלָהֶם... (מגרשים ערבים)

וְאִם אוֹתָנוּ מְצִיָּרִים כְּפוֹשְׁעִים

פְּלֵא שְׂאוֹתָם מְצִיָּרִים כְּרוֹצְחִים...

וְאִם אֲנַחְנוּ שׁוֹנְאִים אֶת הַשׁוֹטְרִים

פְּלֵא שְׁהֵם שׁוֹנְאִים

אֶת הַחִילִים..

וְאִם כָּאֵן אֲנִישִׁים מְצִיָּתִים אֶת עֲצָמָם

פְּלֵא שְׁהֵם

מְפוֹצְצִים אֶת עֲצָמָם... (הצדקת הטרור הערבי)

תִּקְשִׁיבוּ מְרוֹקְאִים,

שְׁעַל סָבִים שְׁלָכֶם בְּהִיּוֹתָם נְעָרִים

יָרוּ עַל הָרֵאשׁ מְכוֹנוֹת עִם אַרְבַּע מְאוֹת רֶד קַרְנֵי רִנְטָגֵן

בְּמִקּוֹם לְפִזּוֹר עֲלֵיהֶם

אֶת קַרְנֵי הַשְּׂמֶשׁ;

תִּקְשִׁיבוּ תִימְנִיּוֹת,

שְׁלִסְכָתוֹת שְׁלָכֶן בְּהִיּוֹתֵן אִמְהוֹת חֲטָפוֹ תִינּוֹקוֹת מִחִיקָן

כְּאֵלּוֹ הַסִּירוֹ

מִן הָעוֹלָם אֶת הַשְּׂמֶשׁ; (בדומה לעלילה האנטישמית הישנה, האשמת היהודים בחטיפת

ילדים, ממחזור חתוכה את העלילה שהאשכנזים חטפו תינוקות של תימנים).

שלמה חתוכה הגדיל לעשות כאשר בהיבריס אינפנטילי לעג למשורר חיים גורי, בטענה

ששירתו של גורי, (ושירת רחל) אינם רלבנטיים יותר, ושהוא, חתוכה, מוכשר מהם ("הם כבר

לא רלבנטיים", כן גורי יש משוררים כשרוניים ממך..."), כי לעומת שירתם, שירתו שלו, ושירת

רועי חסן, (השירה האנטי-אשכנזית), היא הרלבנטית. הם המשוררים הרלבנטיים, הם יצרו הד

עצום, והם נלמדים ע"י מורים שאהבו את השירים.⁷

הגזענות האנטי-אשכנזית של רועי חסן

עיתון "הארץ" הנותן במה לביטויי הגזענות האנטי-אשכנזית של קבוצת "ערס פואטיקה"

מביא בגיליון "תרבות וספרות" את היצירה הפואטית: "מדינת אשכנז"⁸, כמובן אין מדובר

בגרמניה (מעניין אם המחבר בכלל יודע שאשכנז זו גרמניה). מדינת אשכנז של המחבר רועי

חסן, בן 30, שגר בחדרה, מתפרנס כטבח, ושגם הוא בדומה לחתוכה, חבר בקבוצת "ערס

פואטיקה" – היא: מדינת ישראל שהיא לפיו מדינת האשכנזים.

רועי חסן – מדינת אשכנז.

בְּמִדֵּינַת אֲשַׁכְּנֵז הַשְּׂקָד פּוֹרַח

בְּמִדֵּינַת אֲשַׁכְּנֵז מְצַפִּים לְאוֹרַח לֹא לְשִׁתְּף

רוֹחְצִים יְדִים בְּסַבּוֹן וְגַם אֶז נוֹגְעִים מְרַחֵק

לֹא תוֹקְעִים בָּךְ...

לֹא רֵאִית אוֹתִי כְּשֶׁהִלַּכְתִּי עַל הַמַּיִם כְּמוֹ יֵשׁוּ

וְלֹא כְּשִׁפְרָתִי אֲגֹרֹת כְּמוֹ שִׁפְרָתְךָ כּוֹכָבִים
 וְלֹא כְּשִׁנְאָתִי עֲרָבִים
 כְּמוֹ שֶׁלְּמִדּוֹ אוֹתִי בְּשַׁעֲרֵי הַיִּסְטוֹרִיָּה לְשָׂנְאֵ...
 וְלֹא כְּשִׁנְאָתִי שִׁירָה וּמְשׁוֹרְרִים
 כִּי לֹא סָפְרוּ לִי שִׁשְׁטָרִית וּפִיטוֹן וְנֶדְרוֹן וְחֶתוּפָה
 גַּם כּוֹתְבִים שִׁירִים
 וּבְכֹל זֹאת בְּנִיתִי לְעֶצְמִי סִפְרָיָה
 שֶׁל שִׁירָה וְסִפְרוֹת אֲשֶׁפְּנִיזִית
 וּכְמוֹ אֲתֵאֵסֵט הַקּוֹרָא בְּכֹתְבִים קְדוּשִׁים
 כְּדֵי לְרַעַת אֵיךְ לֹא לְחֶשֶׁב
 כֶּךָ קָרָאתִי אֵת כָּלֵם
 כְּדֵי לְרַעַת אֵיךְ לֹא לְכַתֵּב..."
 לֹא הִתְאַבְּלִיתִי עַל קְנִיּוֹק
 וְשִׁרְפָתִי אֶת הַסְּפָרִים שֶׁל נֶתָן זַךְ.
 וְלֹא חוֹגַג לְךָ עֶצְמָאוֹת
 עַד שֶׁתְּקוּם לִי מְדִינָה

ההתחלה מרמזת לשורותיה של לאה גולדברג, אבל אין זו "ארץ אהבתי", אלא "אשכנז" -
 ארץ שנאתי-ארץ האשכנזים. בהמשך טוען רועי חסן שכל התרבות של האשכנזים במדינת
 האשכנזים, פסולה. צריך לדעת אותה, רק כדי לדעת איך לא לכתוב.
 לסיום הוא נותן דוגמא מובהקת כיצד הגזענות האנטי-אשכנזית נהפכת לגזענות אנטישמית-
 אנטי-יהודית. בדומה לגבלס ששרף ספרים של יהודים, גם רועי חסן – הטבח מחדרה, שורף
 ספרים. הפעם את ספרי האשכנזים.

איך אמר היינריך היינה: "מקום שבו שורפים ספרים, שם ישרפו בסוף גם בני אדם."
 אשכנזים היוזרים! אחרי שריפת ספריכם יבוא יומכם!...
 בתשובה לביקורת נגד דבריו פרסם רועי חסן תשובה:

מה מזרחי בך?
 התגובה שלי למגיבים:
אשפניזים זו קללה?
 אשפניזים
 הם חבורה של ערסים
 חמומי מ'ח...
 נאני שואל
 ברצינות – אשפניזים
 זו קללה? כי לא הייתי בטוח
 עד שקתבתי
 אשפניזים.

מואיז בן הראש, יליד מרוקו (1957) זכה בפרס יהודה עמיחי לשירה עברית. (30 אלף שקל)
 בראש ועדת הפרס עמדו פרופ' גלית חזן רוקם, והחברים בה היו ד"ר ענת ויסמן והסופר מאיר
 שלו.

על שירתו של בן הראש, כתבה הוועדה, כי היא שירה פולמוסית, פרועה ומבקשת צדק,
 "הנוסח השירי של בן הראש משלב הומור עצמי, רושם של דיבור ישיר, כן ובלתי מצונזר."
 עוד הוסיפו חברי הוועדה כי מואיז בן הראש "מאלץ אותנו להתמודד ללא כחל וסרק עם
 שאלות של זהות ושייכות, הגירה וקיפוח, הכרח ובחירה. יחד עם המשורר אנו נכנסים
 למלכודות שמציבה המציאות למי שנמצא כאן, כלומר למי שלא הולך לשום מקום."
 לדברי השופטים הוא כותב שירה "לא נחמדה", אך הוא נמצא "ראוי לפרס למרות, ובעבור,
 תכונה זאת".

פרס עמיחי ניתן על ידי עיריית ירושלים ומשרד התרבות כאות הוקרה למשוררים על ספר שירים שיצא לאור בשבע השנים האחרונות או על מפעל חיים. מטרתו של הפרס הן: שימור והפצת מורשת עמיחי, עידוד מצוינות של משוררים ישראלים ואיכות ביצירה העברית. "המצוינות" של מואיז בן הראש, מתמקדת בשנאת אשכנזים. בשיר שכתב מקלל בן הראש את ביאליק תוך כך שהוא ממחזר את העלילה הגזענית השקרית על ביאליק לפיה הוא שנא ספרדים¹⁰:
והנה פאר יצירתו הפואטית של בן הראש: "אנצל אבוק ביאליק"¹¹:

אנצל אבוק ביאליק
אנצל אבוק פרס ביאליק
משנה לשנה זה נעשה מגעיל יותר
השנה שוב זכה משורר אשכנזי
בפרס ביאליק
שהפך לפרס B עאלק
אנצל ה-BOOK
מר ביאליק
אנצל אבוק
שוב גנבו את פספי מסינו הדלים
והעבירו את פספנו לאשכנזי בינוני
אנצל אבוק שונאי ספרדים
כי הערבים מזכירים לו ספרדים
ומה אם משורר היה אומר שהוא
שונא גרמנים כי הם מזכירים לו אשכנזים?
הייתם אומרים אנצל אבוק
בכל פח גרונכם, לא?
ומה אם לא אומר? אז לא אומר
אבל עכשיו פרס בי-עאלק
כבר אומר את מה שהמשורר הלאומי
אמר (אמר אז אומר, אז מה?)
לאומי של מי? יענו לאומי
אנצל הבוק, אנצל הלוק
כלה כתב חמשה שירים סבירים
חמסה חמסה
וכבר עשו אותו משורר לאומי.

בן הראש טוען לאיכות הפואזיה שלו כך: "ואם תאמרו קללות זה לא שירה/ עליכם מוטלת ההוכחה / אפלו היתה כאן חריזה."
אז הוכחתי שקללות זה לא שירה. את "השיר" [לעיל] כתבתי כמובן כפאראפראזה הומוריסטית אבל, הנה הוכחתי שאני יודע לקלל לא פחות ממשורר מרוקאי.
ע"פ התקדים של בן הראש אני מצפה לקבל על היצירה הפואטית הזו, מרובת הקללות, את פרס עמיחי, ואולי אף את פרס ביאליק...

נעמן כהן

אנצל דינך מואיז בן הראש¹²

אנצל דינך מוסה אבן ראס, אנצל דינך.
השנה שוב זכה משורר מרוקאי בפרס אשכנזי.
שוב גנבו את פספי מסינו והעבירו אליהם.
אנצל דינך שונאי אשכנזים.
כוס אמ אמ אמק על השקרים שטפלת על ביאליק

כְּלוֹמְנִיק, מְרֵאקָאנְעֵר שְׂפִיטֵיךְ,
 אַתָּה חִירִיק אֶפִּילוּ בְּקִלְלוֹת.
 חֲתִיכֵת חֶרֶה שְׂפִיטֵיךְ א-שְׂטִיטֵיךְ דֶּרֶעק.
 יוֹפֵטִפוּיֹמֵט, קִיבִינִימֵט, פִּיזִדְמֵט,
 פֶּשֶׁקֶרֶב חוֹלִירָה יֵאֶסְנָה,
 שְׂרֵמוֹטָה אֲבָן שְׂרֵמוֹטָה קוֹרְבֵע,
 מְשׁוֹרֵר עֲאֶלְק...
 כְּלָה פֶּתֵב דֶּרֶעק,
 וְכִבֵּר עֲשׂוֹ אוֹתוֹ "מְשׁוֹרֵר פֶּרְעֵנֶק".

לסיום הוסיף אהוד בן עזר הערה: "המשורר החשוב בן הראש אינו יודע כנראה שבתעתיק עברי כותבים אבוב ולא אבוק אבל בזכות מוצאו המיוחד נסלח לו הקול, שהרי הייחוד של העדה שלו היה נמחפ קליל אלמלא שימרו כפנאות, בהתנשאות ובנוגנות את הרגשת הפיפוח שלהם מדור לדור. וזוהי קמובן הערה גזענית ברוחו של ביאליק.
 דברים אלו הספיקו כדי לזכות אותי ואת אהוד בן עזר בשם התואר "גזען אשכנזי וצורר" באתר האנטי-אשכנזי של שאול סלע: "המאבק המזרחי – הציונות האשכנזית אם לזונות ולתועבת הארץ".

שם האתר מגלם גזענות פרימיטיבית בנוסח שטירמר של יוליוס שטרייכר ששילב גזענות אנטישמיות עם רמזים מיניים. המוטו של העתון היתה האימרה שטבע היינריך טרייצ'קה – "היהודים הם אסוננו!" (בגרמנית: Die Juden sind unser Unglück).

המוטו של שאול סלע הוא **האשכנזים הם אסוננו**. בלשונו: "הפשעים כנגדי וכנגד בני משפחתי שצורבים בתודעתי הם של אשכנזים ולא של ערבים". באתרו מרכז סלע את כל השיקוצים שבאפשר נגד האשכנזים. הרי האשכנזים הם "זונות" ותועבת הארץ".

בדומה לערבים-המוסלמים שכל ביקורת על גזענותם גוררת תשובה שהמבקר הוא הוא הגזען, כך גם כל הגזענים האנטי-אשכנזים מכנים כל ביקורת על גזענותם - גזענות.

בדומה למסקנה ה"מדעית" אליה הגיע לפניהם היטלר שאמר "אני הומניסט אדיר" – **Ich bin so colossal human** – "היהודי לבדו אשם בכול"¹³ מסיקים בעלי פוליטיקת הזהויות האנטי-אשכנזית כי הם הומניסטים גדולים, "האשכנזים" לבדם הם האשמים בכל.

הכעס המרוקני, הגזענות, ההתבכיינות וההתקרבות של פרופסור אוה אילוז

אדוארד סעיד הערבי-נוצרי האנטישמי, טען בספרו הנודע אוריינטליזם: "אלמלא אותם אימפריאליסטים מרושעים, גזענים וציונים, יכול היה העולם הערבי לחזור לגדולתו כבעבר". לפי סעיד המזרח הוא קורבן של תרבות המערב, בטענה זו חיזק סעיד את תחושות האשמה שהיו קיימות בחוגים מסוימים במערב מחד, ונתן לגיטימציה ודחיפה לרגשי הנחיתות והרחמים העצמיים של המזרח מאידך. מבקריו של סעיד טוענים כי האשמת העולם המערבי בתחלואי החברה הערבית מונעת את תיקון העוולות הקיימות בו. לדבריהם, מציאות של שנאה והפליה כלפי זרים, מיעוטים ונשים קיימת במזרח התיכון, והחוקרים המערבים אינם בודים אותה מליבם. למותר לציין כי סעיד עצמו בחר כנוצרי להגר לארה"ב בעלת התרבות המערבית. "סיפור משונה" מגדירה הסוציולוגית אווה אילוז, ילידת מרוקו 1961 את הרומן הגדול "מיכאל קולאהס, קורותיו של סוחר סוסים כמורד במלכות", מאת היינריך פון קלייסט. ברומן המרתק והמורכב שנכתב בשנת 1811, מסופר על סוחר סוסים שחי בגרמניה במאה ה-16 בזמנו של לותר, שפוגעים לו בסוסיו והוא תובע פיצוי על כך. כשלא ניתן לו הפיצוי הוא יוצא למסע למען הצדק, מסע שמביא אסון וחורבן על רבים וגובה חיי אדם ובסופו של דבר הוא בא על עונשו כאשר נגזר לו דין מוות. לפני מותו מברשים לו כי מסעו לצדק הצליח והפוגע בסוסיו נענש, והוא מת בשלווה.

בניתוחה כותבת אוה אילוז: "כעס הוא אותו רגש בלתי נשלט שמתעורר בנו כשמישהו עושה משהו לא הוגן --- כעס הוא התגובה שלנו כשנראה לנו שהצו המוסרי הופר ללא כל סיבה מתקבלת על הדעת. --- כעס פועל בניגוד להיגיון. --- כעס גורם לנו להיות פחות אנושיים. כעס מביא אותנו לגבולותיה המסתוריים של המוסריות, למה שעשוי להפוך אותנו לפחות אנושיים." --- "כעס לא שוכך עם הזמן, למעשה הוא מתגבר, כאילו יש לו מנגנון פנימי להגברת עוצמתו."

--- "הכעס מעלה, אם כך, שאלה מטרידה בנוגע למוסר: מתי עלינו להפסיק להגן על חוש הצדק שלנו?"¹⁴

ועל מי כועסת אוה אילוז? אוה אילוז כועסת מאוד על האשכנזים. האשכנזים היא טוענת מנקים את מצפונם ומתנערים מאחריותם להדרתם של המזרחיים. (אוה אילוז, "אשכנזים במדינה מזרחית, על המיתוס שעזר לישראלים רבים לנקות את מצפונם ולהתנער מאחריות להדרתם של המזרחים"¹⁵).

נעזוב לרגע את המינוח "מזרחיים", יהודי מרוקו אינם "מזרחיים" אלא "מערביים". מרוקו נמצאת אלפי קילומטר מערבה מרוסיה למשל. עד גילוי אמריקה יהדות מרוקו הייתה המערבית ביותר וכונתה "עדת המוגרבים" "מגרב" – מערב בערבית. "עדת המערביים". נכון הגישה האירופוצנטרית הצרפתית שם קיבלה אילוז את השכלתה – מתייחסת לערבים כ"אוריינט" – מזרח, אבל רצוי להשתמש במונחים מדויקים: יהודי אירופה – אשכנזים, לעומת יהודי ערב והאיסלם (או מרוקאים), ונעבור לעצם הטפת המוסר, לא ברור דיו אל מי פונה אוה אילוז? אל מי היא מפנה את כעסה? מיהו בדיוק החוטא שניקה את מצפוננו? האם כוונתה אל הדור הקודם, דור החלוצים האשכנזים שיישב את הארץ והקים את המדינה? האם כוונתה לפליטי השואה שהגיעו לפני הקמת המדינה ואחריה? האם לצאצאיהם? או למיליון אשכנזים רוסיים שהגיעו לאחר קליטת המרוקאים?

אוה אילוז אינה מפרטת אלא מכלילה. אצלה אין אשמה אישית אלא קיבוצית. אין אינדיווידואל, יש רק האשמה קולקטיבית.

גזענות היא השקפה שאינה מכירה בפרטים אלא בכלל בלבד. אין מדובר על פשעי יחידים אלא על פשע הכלל שמעצם מהותו רובץ עליו החטא הקדמון של מהותו. במקרה דנן דין "האשכנזים" כדין "היהודים" החטא הוא מהות שאינה ניתנת לשינוי.

אליבא דאילוז אין בנמצא מורה, או מורה, רופא או רופאה, אח או אחות, עובד סוציאלי או עובדת סוציאלית שטיפלו באהבה ובמסירות בהמוני העולים מארצות ערב ובילדיהם שבחלקם הגדול היו חסרי השכלה ואנאלפביתים. כולם פושעים כ"אשכנזים" מעצם מהותם החוטאת.

אוה אילוז מעלה במאמרה היפותזה היסטורית לפיה היהודים-הערבים ממרוקו, יישבו את הארץ והקימו את המדינה, והנה מגיעים האשכנזים והם קולטים אותם. אותם יהודים אירופים שזה מקרוב באו נשלחים ליישובים מרוחקים כדי לעבוד בשדות ובמפעלים שהקים הציבור היהודי-ערבי. אבל האשכנזים לא מצליחים בלימודים ושישים שנה אחר כך הם מקימים מפלגה עצמאית כי הם הודרו מעמדות מנהיגות, לא מתוך תוכנית מסודרת או כוונה מפורשת, אלא רק כתוצאה מתחושת העליונות התרבותית של היהודים-הערבים כלפיהם, ודרך מדיניות חלוקת המשאבים התרבותיים והחומריים.

מה לעשות המציאות היתה שונה. היהודים האשכנזים הגיעו דווקא מרצונם כחלוצים לארץ. לא הביאו אותם, הם לא נשלחו, אלא הלכו ליישובים מרוחקים מרצונם כדי לעבוד בשדות ובמפעלים שהקים הציבור היהודי-אשכנזי. אדרבא, תסביר לנו הסוציולוגית בעלת השם העולמי, כיצד קרה שהמרוקאים לא עלו כחלוצים לארץ השוממה, לא יישבו את אדמותיה, לא נלחמו על עצמאותה ולא קלטו את יהודי אירופה פליטי השואה?

אני מכיר יהודי ניצול שואה שהשתתף במלחמת השחרור, שאמר לי פעם שהוא לא יסלח למרוקאים על כך שלא רק שהם לא יישבו את הארץ ולחמו על עצמאותה וקלטו את פליטי השואה, אלא הוא היה צריך לקלוט אותם, ולבסוף הם מכנים אותו "אשכנאצי"!

פרופסור סמי סמוחה מהחוג לסוציולוגיה באוניברסיטת חיפה הגדיר את הבעיה בחברה הישראלית כך: (במבטא עיראקי כבד) "הרומנים הם התחתית של התחתית של האיִשְׁפָּנְזִים, אבל יש להם כ-3 אחוז אנאלפביתים, לעומת 41 אחוז אנאלפביתים לעיראקים, שהם העדה המשכילה ביותר מארצות ערב."

"אשמת האשכנזים" – אוה אילוז אינה מכירה בקשיים אובייקטיביים ובאחריות אישית. האשם בקשיי הקליטה והקידום של המרוקאים לדידה הוא באשכנזים בלבד. ודוק: לא באשכנזי כזה או אחר אלא בקולקטיב האשכנזי כולו.

המרוקאים בצרפת לא העלו על הדעת לכעוס על התרבות המערבית-אשכנזית (צרפתית-אירופאית) הם אימצו אותה בכל מאורם תוך טמיעתם בחברה הצרפתית ונטישת התרבות הערבית-מוסלמית. בצרפת הם לקחו אחריות על עצמם ללא התקרבות בכיינית.

אזה אילוז כאילו מאשרת את הסטריאוטיפ הרווח אצל רבים, שמרוקאי, אפילו מגיע לדרגה הגבוהה ביותר – נשאר תמיד עם רגשי נחיתות ותחושה שהוא מקופח. תמיד התבכיינות והתקרבות. שנים רבות כל כך לאחר עליית יהודי מרוקו, ועם התגברות הנישואים המעורבים בין העדות – הגיע הזמן להפסיק עם הנראטיב ההרסני המציג את כל היהודים-ערבים כעדר של כבשים פסיביות, כקורבנות בנוסח "Agnus dei" – "שה אלוהים". מספיק עם התיאור: "הביאו אותנו, נתנו לנו, התנהגו אלינו, עשו לנו, וכדומה. הגיע הזמן לנאראטיב חדש אקטיבי: "באתי, עשיתי, הצלחתי."

לאחר מאמר ההשתלחות הגזענית האנטי-אשכנזית שלה (אשכנזים במדינה מזרחית, "בו האשימה את כלל האשכנזים בחטא הקדמון של היחס ליהודים הערבים. פרסמה אילוז מאמר פלסתר אנטי-ציוני אנטישמי- "אולי הגיע הזמן לפרשת דרייפוס ישראלית"¹⁶.

כשם שלדידה של אילוז, העולה ממרוקו, אין בנמצא פרט אשכנזי, מורה, רופא, או אחות, שטיפלו בחום וברצון במרוקאים, אלא יש רק קולקטיב אשכנזי, הנושא בחטא קדמון, כך לדידה החברה הישראלית, הינה קולקטיב ללא פרטים. פרופ' אילוז: "בישראל של היום, שבה הערבים אינם אזרחים שווי זכויות והפוליטיקאים חסרי מצפן מוסרי, קשה לדמיין שמאורע דומה לפרשת דרייפוס יטלטל ויפלג את החברה הישראלית, כפי שהיה בצרפת."

לדידה של אילוז כל קולקטיב הפוליטיקאים הישראלי מעצם קיומו הוא כבר "חסר מצפון מוסרי." האם סבורה הפרופסור לסוציולוגיה, שגם גולדה שניפיצקי (זהבה גלאון), ודב חנין, הם חסרי מצפון מוסרי, או שהיא איננה מכלילה אותם בין הפוליטיקאים הישראליים? אווה אילוז מציגה את פרשת דרייפוס כאירוע ש"באמצעותו, הגנה צרפת על רעיון הצדק לכל והשיבה לעצמה את סמכותה המוסרית." והיא מסכמת את מאמרה ש"הציונות תשלים את משימתה כאשר לישראל תהיה פרשת דרייפוס משלה."

פרופ' אילוז צודקת. קשה לדמיין מאורע הדומה לפרשת דרייפוס בישראל, בעיקר מפני שקשה לדמיין בישראל קיום של "פטריוט ערבי" שבדומה לדרייפוס, רואה עצמו פטריוט ישראלי, ולוחם למען ישראל.

דווקא אם נלך לפי שיטתה של פרופ' אילוז, עליה להגיע למסקנה שהחברה הישראלית מוסרית הרבה מזו הצרפתית. בניגוד לצרפת, שם לחמו למען חשיפת האמת, שדרייפוס הוא אכן פטריוט צרפתי, בישראל היו מן הסתם רבים שהיו לוחמים למען "דרייפוס שהוא פטריוט ערבי בוגד", בניגוד לחברה הצרפתית, בחברה הישראלית ישנם רבים המזדהים עם האויב ותומכים בו. אמיל זולא לא היה מעלה על דעתו לפעול למען בוגד. בישראל, רבים היו פועלים למענו, כי רק בישראל קיימת התופעה של "אהבת האויב."

קשה לדמיין גם פרשת דרייפוס ישראלית מסיבה נוספת שפרופ' אילוז מתעלמת ממנה לחלוטין. בצרפת של פרשת דרייפוס, לא היה יהודי אחד שדגל בחיסול המדינה הצרפתית ובהשמדת הצרפתים, לעומת זאת, בישראל של ימינו, למרבה הצער, טרם נמצא ערבי-מוסלמי (כולל העילית התרבותית) שרואה בדברי מוחמד באמנת החמאס לפיהם יש לחסל את ישראל ולהשמיד את היהודים, גזענות, ולא מופת מוסרי.

צודקת פרופ' אילוז בקביעתה ש"הציונות תשלים את משימתה כאשר לישראל תהיה פרשת דרייפוס משלה." הציונות תשלים את משימתה כאשר יהיה ערבי-מוסלמי שבדומה לדרייפוס יהיה מוכן להקריב את חייו למען מדינת היהודים, ויזכה לתמיכת ערביי ישראל, וכאשר לא יהיו יותר ערבים-מוסלמים שיזדהו עם דברי מוחמד באמנת החמאס, לפיהם יש לחסל את ישראל ולהשמיד את היהודים.

כאשר מציגה אווה אילוז את פרשת דרייפוס כאירוע ש"באמצעותו, הגנה צרפת על רעיון הצדק לכל והשיבה לעצמה את סמכותה המוסרית," כדאי לזכור, כי בניגוד להצגתה של פרופ' אילוז את החברה הצרפתית כבעלת עקרונות אוניברסאליים של צדק, וכמופת מוסרי, זמן לא רב לאחר פרשת דרייפוס, התדרדרה החברה הצרפתית למשטר וישי. משטרת וישי פעלה מיוזמתה היא, לתפיסת היהודים בצרפת, ושליחתם להשמדה.

עקרונות המוסר של "הצדק הצרפתי" התבטאו בכך שנכדתו של דרייפוס, מדלין לוי, נעצרה ונשלחה ב-3 בנובמבר 1943 למחנה דרנסי, ומשם נשלחה לאושוויץ.

אווה אילוז עוברת משנאת אשכנזים לשנאת ישראל והיהדות: "כך הפכה ישראל ממקום מפלט לנרדפים למדינה מתבדלת, כוחנית, וגזענית".¹⁷ (לשיא של גזענות אנטישמית הגיעה אילוז כאשר היא טופלת עלילת דם נגד ישראל לפיה ישראל משעבדת לעבדות את הערבים-הפלשתינאים, והמלחמה נגד ישראל כמוה כמלחמה נגד העבדות).¹⁸

אילוז ילידת מרוקו, שגדלה בצרפת ולמדה בארה"ב, מספרת על עצמה שעד שהגיעה לישראל הייתה "דתייה אורתודוקסית", ועם בואה לישראל לדבריה, היא חדלה להיות "דתייה אורתודוקסית" מפני ש"היהדות היתה מכל עברי" – בקפוטריה באוניברסיטה היה רק אוכל כשר, בסופרמרקט אוכל כשר, אסור לנסוע ביום כיפור, "ישראל החזירה אותי לדתיות בכפיית המדינה, דתיות שדחו הוריי, כיהודים, כשהיגרו ממרוקו לצרפת."

השוואה מוזרה. שהרי במרוקו המוסלמית-גזענית דחו את הוריה כיהודים, והיא חיה במדינת היהודים כיהודיה "דתייה אורתודוקסית" מבחירה ולא מכפיה. האם המדינה מונעת ממנה לקנות חזיר בסופרמרקט "טיב טעם", או לנסוע ביום כיפור?

צרפת, שם גדלה, מספרת אילוז בנוסטלגיה, היתה מדינה חילונית "שבה האזרחים מוגדרים על פי מהות אוניברסאלית משותפת, מעבר לזהות דתית או אתנית." שם ראתה אילוז את "היהודים כאחים". לא עוד בארץ. תפיסה מוזרה לאור העובדה שאחוז המוסלמים בצרפת דומה לאחוז המוסלמים במדינת היהודים. ודווקא במודל הצרפתי של "מדינת כל אזרחיה" הזכויות שמקבל המיעוט המוסלמי קטן יותר מאשר מקבל מיעוט זה במדינת היהודים, הגזענית לדברי אילוז.

מעניין מה היתה אומרת אילוז לו היו אוסרים בישראל על קיום של בתי ספר בערבית, וקיום של מפלגות ערביות לאומניות, ואיסור לבישת חגי'אב ע"פ הדוגמה הצרפתית. ודוק: מדובר שם על חוק מדינה, לא על גזענות פרטית.

בארבעה בנובמבר '95, (רצח רבין) מספרת אילוז, היא חוותה "התגלות" (התגלות חילונית) היא הבינה שבצרפת ובארצות הברית, שהבטיחו אזרחות שווה למיעוטים דתיים כמו היהודים, "היתה הדתיות שלי דרך לממש ערכים של חירות ואינדיבידואליות" ו"בגלל שהתפיסה האוניברסליסטית של המדינה, שהיתה עבורי מובנת מאליה, לא עמדה בבסיס המוסר הקולקטיבי של ישראל, לא יכולתי להסכים למסגרת של "ליהודים בלבד."

"ברגע אחד הפסקתי להיות דתייה. מה שהיה עבורי חוויה עזה ורבת משמעות במשך עשרות שנים, התרוקן באחת. משום שהיתה מחוברת בעבותות שכאלה לאינטרסים של המדינה, איבדה היהדות את קדושתה."

הרליגיוזיות המשונה של "הוגת הדעות" אווה אילוז-

אווה אילוז מעידה על עצמה שבמרוקו מולדתה, בצרפת, ובארה"ב, היא היתה "דתייה אורתודוקסית", ורק בואה לישראל גרם לה לאבד את האמונה באלוהים. דומני שזו תפיסה מוזרה מאד מבחינה הגותית. אם האמונה באל של אילוז תלויה במשטר הפוליטי של ישראל, מה בכלל משמעותה? הרי אמונה באל אמורה להיות אמונה שאינה תלויה בדבר. ודוק: ניתן להאמין באלוהים ולהיות ציוני קיצוני, וניתן להאמין באלוהים ולהיות אנטי-ציוני קיצוני כדוגמת נטורי קרתא המייחלים, כאווה אילוז – לביטול המדינה היהודית. מסתבר שאמונתה של אילוז באלוהים לא היתה רצינית, בדיוק כהגותה.

אילוז מבקרת את ישראל בשעה שהיא אומרת ש"יעודה העיקרי של ישראל היא כמדינה שצריכה 'לשמר' את היהדות, הנתפסת כקטגוריה גנטית, אתנית ודתית." "יהדותה של המדינה הישראלית בלתי קבילה" וככזו היא מביאה שנאה לישראל, ובשל כך גם היהדות משגשגת מחוצה לה.

ובכן, בניגוד לדבריה של אילוז, היהדות משגשגת רק בישראל. בשאר העולם היא הולכת ודועכת. כך בצרפת, וגם בארה"ב שם לאט לאט נעלמים היהודים, והנה עוד פלא, דווקא הערבים משגשגים בארץ מעל ומעבר לכל מקום אחר בעולם, ומיליוני מוסלמים מתאווים לקבל את אזרחות המדינה היהודית הגזענית."

אילוז ממשיכה וקובעת את הקביעה התמוהה הבאה: "ישראל והציונות הן הרבה יותר מפרויקט לאומי: הן מספקות הזדמנות היסטורית ייחודית שיהדות תהפוך לציוויליזציה בת השוואה בדומה לזו הסינית, המוסלמית והאירופית. ציביליזציות מכילות דת, אבל מקרינות

מעבר לה בכך שהן מסוגלות לאמץ תרבויות ואוכלוסיות אחרות ולכן לפתח השקפות עולם אחרות.

מה כוונתה של אילוז בכך שהיהדות תיהפך לבת השוואה ל"ציביליזציה מוסלמית"? האם היא ממליצה לישראל להכריז "דין משה בסיף" ולהפיץ את דתה ותרבותה ע"י כיבוש שטחים ועמים?

לא בכדי נמלטה אילוז ממרוקו, מדינה עם משטר פרימיטיבי של מונרכיה אבסולוטית עם מדיניות גזענית כלפי לא מוסלמים. "אללה, המולדת, המלך". לא בכדי נמלטה אילוז מצרפת "מדינת כל אזרחיה", שיהודים אינם יכולים עוד להיות בה בחופש ובראש גלוי. כל זאת בגלל הציביליזציה המוסלמית.

חיסול מתוך אהבה - אוה אילוז מסיימת את מאמרה בתובנה הבאה: "אין דרך טובה יותר לאהוב את היהודים והיהדות מאשר לדבוק בדרישה שישראל תהפוך למדינה אוניברסאלית וחילונית, שתייצג את כל אזרחיה בצורה שווה ותגלם את רעיון האנושיות המשותפת." כלומר לדידה של אילוז על ישראל לחדול להיות מדינה יהודית ולהפוך למדינה אוניברסאלית (קרי, ערבית-מוסלמית). זו "הדרך הטובה לאהוב את היהודים." כזכור גם האינקביזיציה טענה שהיא פועלת מתוך "אהבה".
שניים ממייסדי "הקשת הדמוקרטית המזרחית" עוברים מתוך מאבק פוליטי של זהויות מזהות "יהודית-ערבית", לשלילת הציונות ותוך הזדהות עם הערבים-המוסלמים במאבקם בישראל.

יהודה שנהב-שהרבני, בן, לעולי עיראק, (1952) סוציולוג באוניברסיטת ת"א, ממייסדי הקשת הדמוקרטית המזרחית. פעיל מרכזי בפוליטיקה של הזהויות, נלחם למען הגדרת יהודי ארצות ערב כ"יהודים-ערבים".¹⁹ בספרו "במלכודת הקו הירוק"²⁰ ממליץ שנהב לוותר על חלוקת הארץ לטובת פתרון של מדינה אחת. לפי שנהב ביטול האפרטהייד המערבי המכונה ישראל, יביא להקמת דמוקרטיה נפלאה עם רוב ערבי.

יוסי יונה, בן לעולי עיראק (1953), מרצה לחינוך באוניברסיטת בן גוריון, ממייסדי הקשת הדמוקרטית המזרחית, סירב להגדיר עצמו "ציוני", קרא לביטול חוק השבות. חתם על גילוי דעת על סירוב חיילים לשרת בשטחים, ואף קרא לסולידריות עם המשומדת טלי פחימה שהתאסלמה, שאותה הוא מכנה: "פעילת שלום".

זהות הציונות עם האשכנזיות הביאה אחדים מחברי התנועה האנטי-אשכנזית להסיק מסקנה אישית ולרדת מהארץ.

קלריס חרבון המתנאה בזהותה ה"מזרחית" היא בת למשפחה "מערבית" (מוגרבית) מרוקאית המגדירה את עצמה גם כן באמצעות המהות העצמית האנטי-אשכנזית:

קלריס חרבון או "כוס אמא שלכם, חפשו חום בערבות הכפור של האימא הפולנייה שלכם לי אין חום בשבילכם"²¹

פשתם, אחיי בני עדות אשכנז

בני המערב, ערש האור

הרס השחור שלי

חמסתם, גנבתם, אנסתם את תומתם של הוריי

גנבתם לי את הגאווה

פדינו בה תלושי מזון

שילמנו בה את שכר הדירה הציבורית שבה כלאתם אותנו

קנינו בה קמח למופליטה

כדי שנוכל לארח אתכם במימונה

כדי שתוכלו לומר עלינו שאנחנו חמים ויודעים לארח

במקומה קיבלנו בושה, נחיתות, קיפוח

אלה המעות אותן נוריש הלאה

שם בכלא באר – שבע

במרכזי היום למכורים ובמעונות הנעולים לילדים העבריינים שלנו

הילדים הלא נורמטיביים שלנו

כוס אמא שלכם, חפשו חום בערבות הכפור של האימא הפולנייה שלכם
לי אין חום בשבילכם
אבל אני זוכרת
אני לא שוכחת
אני מוכנה לשלם את המחיר של להיזרק מכל מוסד
של להיות "מיליטנטית" ורדיקאלית
אתם מתים מפחד, משקשים
שניקה לכם את מה שגנבתם לאור היום
את מה שגזלתם ממני, את העבר, ההווה והעתיד שלי
את השפה שלי, את כיבוד אם ואב
הזהות שלי, אני
אני לא סולחת לכם
עדיין לא
תביטו במראה ותגלו כמה אתם מכווערים
חמדנים שכמותכם, איך הובלתם אותנו כצאן לטבח
לגזזת, לעוני, לסמים, לתלות, לפינוי מהבתים שלנו
לשואה שלנו היהודים – הערבים
גרמתם לנו לעזוב את מרוקו שלנו
ואני רוצה לצעוק: "מלך מרוקו, אולי עכשיו תיקח אותנו בחזרה"
הצל אותנו
לקחתם לנו את הבית היחיד שבו יכולנו להרגיש שייכים
הלעטתם אותנו בציונות, בכיבוש
ומבלי שנתנגד
עטפתם אותנו בארעיות קבועה של כלום
ניצחיות של קיבעון וחידלון
תפסיקו כבר מכחישי שואה שכמותכם

בניגוד להכרזתה הפואטית בה ביקשה חרבון ממלך מרוקו שייקח אותה בחזרה למרוקו, לא
שעתה חרבון לקריאתו של מלך מרוקו ליהודים לשוב לארצו. במקום לחזור למרוקו מקום
התרבות המופלאה, הדמוקרטיה והפמיניזם, וללמוד באוניברסיטה המתקדמת של פס, והיא
בחרה לעזוב לארה"ב בעלת התרבות המערבית "הפושעת".

סמי שלום שיטריית, פעיל נוסף בחבורת התנועה האנטי-אשכנזית: המקלל את האשכנזים
בערבית: "אני כותב לכם שירים / בלשון אשדודית / כוס אם אם אמכם / כלה בוכם / שלא
תבינו מילה... מי שם עליכם.²²", חולם גם הוא על מלך מרוקו.
סמי שלום שיטריית - תנו לי מלך מרוקאי²³
תנו לי מלך מרוקאי אחד, מרוקאי עם כבוד,
וקחו את כל הבנגוריונים, בגינים, גולדות, רבינים, שמירים, פְּרָסִים, ושרונים,
ולכו תחגגו לכם קוממיות ועצמאות.
אסתפק במלך מרוקאי שלשונו לשון אימי –
ארכין ראשי ואנשק את ידו ואשבע לו אמונים
"אללה יברכ פי-מולאי סידי."

לא ברורה כל כך ההתרפקות הביזארית על מלך מרוקו (ולחשוב עוד ששולמו לו ע"פ מספר
הערכות כ-250 דולר שוחד על כל יהודי שהתיר להוציא ממרוקו) מכל מקום, סמי שיטריית
המעריץ כל כך את המלך הדספוט המרוקאי, (המלך מוחמד השישי מכונה "המלך הגזלן", (LE
ROI PRÉDATEUR) וכל כך מעריץ את התרבות הערבית-מרוקאית מתוך שנאתו את
התרבות המערבית האשכנזית, החליט גם הוא לא לרדת למרוקו, לא לנשק את ידי המלך, ולא
להישבע לו אמונים, אלא לרדת לאמריקה בירת העולם המערבי, ולהישבע לה אמונים.

מתי שמואלוף-הפתרון השתאכנוזות - פעיל נוסף בתנועה האנטי-אשכנזית הוא מתי שמואלוף. ב- 2011 הציג עצמו שמואלוף כאחד מתנועת המחאה, למעשה שמואלוף לא היה "פרוטסטנט חברתי" העוסק בתיקון חברתי, השגת צדק חברתי, סוציאל-דמוקרטי. בדומה לפרוטסטנט מרטין לותר בעל "האהבה הנוצרית" ושנאת ישראל, שמואלוף הינו גם כן בעל "אהבה", אבל ע"פ כללי ה- Amor hosti intellectualis, לשמואלוף אין אהבה לחברה הישראלית, ובכלל לישראל, אלא אהבה לאויב, ועל כך הוא התנאה בספרו "מדוע אני לא כותב שירי אהבה ישראלים". שמואלוף המתנאה בכך שהוא ממוצא עיראקי (בגדדי), כורדי, פרסי (משהדי) וסורי (חלבי). והוא חושב "מזרחית" (קרי, מחשבה גזענית אנטי אשכנזית), החליט לרדת מהארץ.

לא מפתיע כמובן ששמואלוף לא בחר לרדת לארצות מוצאו בעלות "התרבות המזרחית" המופלאה, המפתיע הוא ששמואלוף בעל הזהות "המזרחית"-האנטי-אשכנזית, החליט לרדת דווקא לאשכנז (גרמניה). מן הסתם הוא חושב ששם יוכל להיאבק נגד אפליית "יהודי המזרח" ה"אוסט-יודיה". (הפעם ה"אוסט יודה" (יהודי המזרח) אינם יהודי מזרח אירופה האשכנזים אותם הוא מתעב, אלא דומיו, "הלא אשכנזיים..."), שמואלוף מקווה מן הסתם שאם יחיה בגרמניה שנים רבות הוא עוד עשוי להגשים את חלמו ולהשתאכנו, ויקראו לו עוד ר"ל יהודי "אשכנזי", (ואולי הוא יאבד את זהותו היהודית ויהיה סתם "ערבי-גרמני").

לסיכום, יש לציין שבניגוד לגזענות הערבית-מוסלמית המתבטאת בכך שטרם נמצא ערבי-מוסלמי שאינו גזען, ושאינו רואה בדברי מוחמד באמנת החמאס לפיהם היהודים בני קופים וחזירים ויש לענותם להשפילם ולהרגם כתנאי לגאולה, מופת מוסרי, אלא גזענות. ישנם יהודים רבים יוצאי ארצות ערב שאינם שותפים לפוליטיקת הזהויות המגדירה את עצמם ביחס לאשכנזים, ומתנגדים לגזענות האנטי-אשכנזית.

מן הראוי להחליף את שיח השנאה ולפתח דו-שיח של הבנה וקבלה הדדית, שהרי עם ישראל על כל עדותיו אחד הינו, וכולם בני אנוש המה. כדברי הנביא: הָלוֹא אָב אֶחָד לְכָלְנוּ, הָלוֹא אֵל אֶחָד בְּרָאנוּ; מִדְּוַע, נִבְגַּד אִישׁ בְּאָחִיו--לְחַלֵּל, בְּרִית אֲבֹתֵינוּ. (מלאכי ב' 10) תהליך מיזוג העדות בישראל תוצאת הנישואין המעורבים אינו יכול כבר לחזור אחורה.

מעניין לראות כיצד יתפתח השיח הגזעני-האנטי-אשכנזי, האם ישתחררו יוצרי מהפיליסטיניות התרבותית החד מימדית של פוליטיקת הזהויות המגדירה עצמה ביחס לאשכנזים בלבד, ואז יפתחו שפה תרבותית חדשה, שירה אוניברסאלית העוסקת לא רק בשנאה אלא גם באהבה, או ימשיכו לבוסס במדמנה הגזענית שסופה מי ישורנה.

¹ חוק העונשין תשל"ז-1977 144 א'

² רוני סומך, אלג'יר, אור יהודה, כנרת זמורה ביתן, 2009.

³ ראיון עם דפנה שחורי, מעריב, 27.3.2009 <http://www.nrg.co.il/online/47/ART1/871/124.html>

⁴ ארס פואטיקה (בלטינית: ars poetica – "אמנות השירה"), "שירה בראי עצמה", הוא למעשה רפלקסיה – התייחסות של האמן לעצמו ולאמנותו. ערס פואטיקה, משחק מילים עם המושג הלטיני. המילה הערבית ערס (תעתיק מדויק: ערצ), סרסור זונות.

⁵ שלומי חתוכה, ירושלים של מטה, "הארץ" מוסף "תרבות וספרות", 8.10.13.

<http://www.haaretz.co.il/literature/poetry/.premium-1.2134490>

⁶ שלמה חתוכה, בעיניים פקוחות, "הארץ" תרבות וספרות, 15.1.2014.

<http://www.haaretz.co.il/literature/poetry/.premium-1.2216949>

⁷ שלומי חתוכה: "הם כבר לא רלבנטיים", "כן גורי יש משוררים כשרוניים ממך", "הארץ" 1.12.13.

<http://www.haaretz.co.il/opinions/.premium-1.2178704>

⁸ רועי חסן, "מדינת אשכנז", "הארץ", תרבות וספרות, 1.11.13.

<http://www.haaretz.co.il/literature/poetry/.premium-1.2151769>

⁹ רועי חסן, מה מזוהי בך? שואל ברצינות, "הארץ" תרבות וספרות, 7.2.14 עמ' 1.

¹⁰ שמואל אבנרי, ביאליק ועדות המזרח: אנטומיה של עלילה ועלבון שוא, "הארץ" 30.12.2003.

<http://www.haaretz.co.il/misc/1.934678>

¹¹ עידו בלאס, חריזה חופשית 5 משוררים מדברים על חרות, "הארץ" גלריה, ספרות, 12.4.2012.

<http://www.haaretz.co.il/gallery/literature/1.1684610>

¹² חרשות בן עזר, גיליון 737, 26.4.12. <http://library.osu.edu/projects/hebrew-lexicon/hbe/hbe00737.php>

¹³ שאול פרידלנדר, שנות ההשמדה 1939-1945 ת"א, 2009, עמ' 326 ו-330.

¹⁴ אור אילוז, "בחרון אף", "מוסף ספרים" 14.3.12 עמ' 14.

<http://www.haaretz.co.il/literature/prose/1.1662577>

¹⁵ מוסף "הארץ", 16.3.12, עמ' 12.

<http://www.haaretz.co.il/magazine/1.1663258>

¹⁶ אוה אילוז, "אולי הגיע הזמן לפרשת דרייפוס ישראלית", "הארץ", 26.10.12.

<http://www.haaretz.co.il/magazine/the-edge/1.1849447>

¹⁷ אוה אילוז, כך הפכה ישראל ממקום מפלט לנרדפים למדינה מתבדלת, כוחנית, וגזענית, מוסף "הארץ" 22.11.13 עמ' 46.

¹⁸ אוה אילוז מציעה ניתוח חדש לכיבוש: הפלסטינים במצב של עבדות, "הארץ", מוסף, 5.2.14.

<http://www.haaretz.co.il/magazine/the-edge/.premium-1.2236126>

47 years a slave: A new perspective on the occupation

<http://www.haaretz.com/news/features/.premium-1.572880>

¹⁹ יהודה שנהב-(שהרבני), היהודים-הערבים: לאומיות, דת ואתניות, ת"א 2004.

²⁰ יהודה שנהב-(שהרבני) "במלכודת הקו הירוק" ת"א עם עובד, 2010.

²¹ השיר "כוס אמא שלכם", מופיע באתר "המאבק המזרחי, הציונות האשכנזית אם לזונות ולתועבות הארץ", של שאול סלע.

²² סמי שלום שטרית, שירים באשדודית, תל אביב 2003.

²³ סמי שלום שטרית, תנו לי מלך מרוקאי אחד, מובא בטורו השבועי של רועי חסן במקומון "תל אביב" 10.1.14 עמ' 50.